

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

17. maj 2017

Svar på Finansudvalgets samrådsspørgsmål AJ (Alm. del) af 1. marts 2017 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S) og Leif Lahn Jensen (S)

Spørgsmål

Vil ministeren sørge for, at samtlige ministerier fremover bruger den opgørelsesmetode, som Produktivitetskommissionen lavede over den gennemsnitlige arbejdstid i stedet for OECD's opgørelsesmetode, når ministerierne sammenligner den gennemsnitlige årlige arbejdstid på tværs af OECD-lande i svar til Folketinget og i diverse offentliggørelser?

Svar

- Lad mig først slå fast, at vi i Danmark ikke har nogen central koordination af ministres besvarelser af spørgsmål fra Folketinget. Som det vil være udvalget bekendt, er besvarelser af spørgsmål til Folketinget den enkelte ministers ansvar.
- I forhold til internationalt sammenlignelige opgørelser af den årlige arbejdstid pr. beskæftiget i de enkelte lande, synes jeg det er positivt, at der nu er kommet denne debat om emnet, som kan bidrage til at gøre os alle klogere.
- Min læsning af det er, at vi taler om to metoder – OECDs tal for samtlige OECD-lande og Produktivitetskommissionens metode for 17 lande i Vesteuropa og USA – som hver især har usikkerheder og hver især har fordele og ulemper.
- For de 17 lande, som Produktivitetskommissionens metode omfatter, giver Produktivitetskommissionens metode i princippet mere sammenlignelige tal. Men der er også usikkerheder. Metoden bruger en stikprøveundersøgelse for den gennemsnitlige *ugentlige* arbejdstid, som naturligvis er behæftet med stikprøveusikkerhed. Der til kommer, at antallet af arbejdsuger i de enkelte lande ikke er

kendt. Her tager man udgangspunkt i en OECD-opgørelse fra 2002. Bagefter korrigerer man ved at tage højde for udviklingen i den gennemsnitlige årlige arbejdstid fra 2002 frem til i dag ved hjælp af nationalregnskabstal.

- Det er klart, at det kan give usikkerheder, når man er nødt til at samkøre forskellige datakilder og korrigere udviklingen fra 2002 og frem til i dag.
- Men den største ulempe ved denne metode er alligevel, at den kun omfatter vesteuropæiske lande samt USA. Den omfatter altså fx ikke Canada, Australien, New Zealand, Japan og Korea. Da Vesteuropa generelt et område, hvor arbejdstimer pr. indbygger er relativt lav, giver det en skævhed – en skævhed, som betyder, at man ikke får et reelt billede af, hvordan Danmark ligger i forhold til samtlige OECD-lande.
- OECD's statistik for de årlige arbejdstimer pr. beskæftiget foreligger for alle medlemslandene og er opgjort på baggrund af de enkelte landes nationalregnskabsstatistik.
- OECD gør opmærksom på, at denne statistik først og fremmest er velegnet til sammenligninger af ændringer i den årlige arbejdstid pr. beskæftiget i de enkelte lande – og påpeger usikkerheder i forhold til at sammenligne niveauer for den årlige arbejdstid pr. beskæftiget imellem lande i et enkelt år. Det skyldes, at antallet af arbejdstimer i de enkelte landes nationalregnskaber opgøres på baggrund af forskelligt datagrundlag.
- I Danmark tager opgørelsen af antal arbejdstimer udgangspunkt i registerbaserede indkomstoplysninger. I andre lande anvendes andre datagrundlag, oftest baseret på stikprøveundersøgelser.
- Det var baggrunden for, at Produktivitetskommissionen, som jeg har forklaret, valgte at anvende et andet datagrundlag til dens beregninger. Men altså for et mindre antal lande.
- Som nævnt er Produktivitetskommissionens metode heller ikke uden problemer, hvilket der er redegjort for i et analysepapir på Finansministeriets hjemmeside.

- I forhold til samrådsspørgsmålet vil jeg derfor mene, at det er vigtigt, at der i fremtidige besvarelser gøres klart opmærksom på de forbehold og begrænsninger der er, uanset hvilken af de to metoder, der anvendes. Og jeg vil også anbefale, at man som udgangspunkt anvender Produktivitetskommissionens metode, hvis der er tale om sammenligninger med andre vesteuropæiske lande eller USA. Og hvis man laver sammenligninger for samtlige OECD-lande, at man så der også gør opmærksom på, hvordan resultaterne vil ændre sig for Danmark og andre Vesteuropæiske lande, hvis man bruger Produktivitetskommissionens metode.
- Og lad mig så et øjeblik vende mig fra det tekniske til det som talene faktisk viser. Uagtet usikkerheder viser begge opgørelser – både OECD's og Produktivitetskommissionens metode – at den årlige arbejdstid pr. beskæftiget er relativt lav i Danmark.
- Det skyldes, at den ugentlige arbejdstid er relativt lav i Danmark, at ferieperioden er relativt lang i Danmark, og at andelen af de beskæftigede, der arbejder på deltid er relativt høj i Danmark.
- Afsluttende skal jeg bemærke, at når det er relevant at se på, hvor meget vi arbejder i Danmark skyldes det helt grundlæggende, at vi har en stor offentlig sektor og høje offentlige udgifter i Danmark – og derfor stiller finansieringen af vores velfærdssamfund krav om et højt arbejdsudbud – gerne blandt de højeste i OECD set i forhold til befolkningen.
- Vi har en relativt høj erhvervsfrekvens i Danmark, men vores arbejdstid er relativt lav. Det betyder, at vores samlede arbejdsudbud - målt som arbejdstimer i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder - blot befinder sig i midterfeltet internationalt.
- Dertil kommer at vores samlede arbejdsudbud siden begyndelsen af 00'erne er faldet tilbage i forhold til lande som Sverige, Storbritannien og Tyskland.
- Det viser, at der trods gennemførte reformer fortsat er både potentiale og behov for yderligere reformer, der øger det samlede arbejdsudbud og styrker råderummet i finanspolitikken.